

TER BESLUITVORMING

Aan: ACC

Voortgezet Onderwijs

Van

T (06

5.1.2e

Datum

13 december 2020

Referentie**Bijlagen****Kopie voor****Reeds afgestemd met****Aantal pagina's**

3

nota

Eindexamen voortgezet onderwijs 2021

Doel

Aanvullende maatregelen zijn nodig om de eindexamens 2021 in tijden van corona te organiseren en leerlingen extra voorbereidingstijd te bieden op de eindexamens. Met deze maatregelen gaan kosten gepaard van ca. € 50 mln. Dinsdag heeft de Kamer een AO gepland over examens, maandag moet een brief naar de Kamer worden verstuurd.

Beslispunten

- In te stemmen met de voorgestelde maatregelen op het gebied van eindexamens 2021:
 - o Uitbreiding tweede tijdvak van vier naar tien dagen.
 - o Bieden van een tweede, extra herkansing, voor het centraal examen.
 - o Maatregelen van staatsexamens 2020, zoals herkansing van alle onderdelen van het college-examen van maximaal twee vakken, continueren in 2021.
 - o Spreiding van examens over tijdvakken 1 en 2, met als randvoorwaarde een derde tijdvak op scholen van 4 dagen na afloop van het tweede tijdvak.
- In te stemmen met de financiële gevolgen op hoofdlijnen (max. € 40 a € 50 mln.), waarbij OCW in afstemming met FIN de financiële gevolgen uitwerkt.

Kern

- Verschillende recente onderzoeken laten een gedifferentieerd beeld zien van achterstanden van leerlingen in de voorbereiding op het eindexamen. Niet iedere leerling ervaart in gelijke mate hinder. Gezien dit gedifferentieerde beeld ligt aanpassingen aan exameneisen of omvang eindexamen niet voor de hand, deze aanpassingen zouden immers voor alle leerlingen gelden. Dergelijke aanpassingen aan exameneisen of omvang eindexamen tast de waarde van het diploma aan (onnodig en onwenselijk).
- Wel zijn aanvullende maatregelen nodig om de eindexamens in tijden van corona te organiseren en leerlingen extra voorbereidingstijd te bieden. Zo kunnen leerlingen in staat worden gesteld een waardevol diploma te behalen.
- Deze maatregelen gaan gepaard met kosten van ca. € 50 mln. voor uitvoeringskosten examenketen, compensatiekosten scholen en docenten en mogelijk ondersteuningskosten voor vervolgonderwijs.
- OCW doet voor deze uitgaven een beroep op een plafondcorrectie, gegeven dit als corona-uitgaven te zien. Tevens is specifieke dekking, door herprioritering op de OCW-begroting, in dit geval o.i. niet mogelijk zonder negatieve effecten op onderwijskwaliteit.

- Instemming gevraagd van de ACC dat M.OCW en M.BVOM de maatregelen afstemmen met M.FIN binnen de kaders van deze nota (hoogte bedrag en maatregelen).

Datum

9 december 2020

Toelichting

Het eindexamen 2021 is van groot belang voor leerlingen, omdat dit hun toegangsbewijs is naar de toekomst. In schooljaar 2020-2021 raakt dit aan meer dan 210.000 leerlingen en kandidaten verdeeld over het vo, vavo en het staatsexamen. Sectororganisaties uit vo, vso en vervolgonderwijs steunen op hoofdlijnen het door laten gaan van het eindexamen. Het streven daarbij is om het civiel effect van het eindexamen zoveel mogelijk te waarborgen, juist omdat het eindexamen het toegangsbewijs is voor een succesvolle verdere (leer)loopbaan in het onderwijs en maatschappij. Gegeven de huidige omstandigheden zijn er grote zorgen over de haalbaarheid van het eindexamen VO in 2021. Scholen, leerlingen en ouders willen voor de kerst weten waar ze aan toe zijn.

Verschillende recente onderzoeken laten zien dat de voorbereiding van leerlingen op het eindexamen dit jaar minder goed is dan normaal, vanwege de slechtere continuïteit van het onderwijs. Er is sprake van een gedifferentieerd beeld als het gaat om de achterstanden in de voorbereiding op het eindexamen. Scholen, klassen en leerlingen worden in zeer uiteenlopende mate geraakt. Sommigen liggen op schema, anderen niet. Dit maakt het niet passend om nu over de gehele linie aanpassingen te doen aan de exameneisen of de omvang van het eindexamen, vanwege de aantasting van diplomawaarde voor iedereen.

Omdat er sprake is van een gedifferentieerd beeld van de achterstanden in de voorbereiding op het eindexamen, is het noodzakelijk dat leerlingen extra voorbereidingstijd krijgen, zodat zij maximaal in de gelegenheid worden gesteld om zich de examenstof eigen te maken. Ook zijn maatregelen noodzakelijk om de organiseerbaarheid van de examens te vergroten, gezien groepen leerlingen tijdens de examenperiode in quarantaine kunnen zitten en daardoor delen van hun examen missen. Deze examens moeten later kunnen worden ingehaald. Daarom wordt ingezet op het mogelijk maken van het spreiden van examens voor leerlingen over twee tijdvakken daar waar dat nodig is. Het reguliere tweede tijdvak wordt hiervoor uitgebreid van vier naar tien dagen. Ook krijgen leerlingen de mogelijkheid om niet één maar twee centrale examens te herkansen. Dit vraagt wel om een derde tijdvak op scholen, na afloop van het tweede tijdvak, zodat de herkansingen niet doorschuiven naar het staatsexamentijdvak in augustus dat een beperkte uitvoeringscapaciteit kent. Maandag melden wij de genomen maatregelen aan de Tweede Kamer. Passages in deze brief over de financiële consequenties van de genomen maatregelen worden met ambtelijk FIN afgestemd.

Bovengenoemde maatregelen hebben financiële consequenties. In totaal is ca. € 50 mln. benodigd voor de uitvoeringskosten examenketen en compensatiekosten voor scholen en docenten:

- Uitvoeringskosten voor de examenketen in het vo (ca. € 10 mln.).
- Compensatiekosten voor scholen en docenten, vanwege extra werk door extra herkansingsmogelijkheid en werkzaamheden die vallen in de 1^e vakantieweek van scholen in de regio noord (ca. € 30-40 mln.).

De financiële gevolgen en de dekking worden nog meer in precisie uitgewerkt.

Datum

9 december 2020

Verwerking in de OCW-begroting is voorzien door middel van een incidentele suppletoire begroting begin 2021. Gezien de daadwerkelijke compensatiekosten voor docenten en scholen op dat moment nog niet duidelijk zijn worden eventuele tegenvallers meegenomen met najaarsbesluitvorming 2021, eventuele meevallers vloeien terug naar de schatkist.

Daarnaast zijn er mogelijk kosten nodig voor het vervolgonderwijs mbo en ho. Op basis van monitoring en overleg met het vervolgonderwijs, die zijn aangesloten in de nieuw ingerichte onderwijswerkgroep eindexamen 2021, worden deze eventuele kosten voor het vervolgonderwijs op een later moment bezien. De minister van OCW heeft aangegeven hier ook het gesprek aan te willen gaan over compensatie voor het vervolgonderwijs van het effect dat het examenbesluit 2020 heeft gehad, waardoor de centrale examens zijn komen te vervallen.